

Sockenhusets arkiv

CHRISTINA AXELSSON THORSSIN

I dagens digitaliserade samhälle är vi vana att hitta det mesta på nätet. Sökandet förväntas gå lätt och smidigt. Ett pappersarkiv verkar föråldrat men kan i många fall vara en guldgruva och det enda informationsstället. Hur många känner till arkivet i Solleröns sockenhus? Här finns information av olika slag som berör Sollerön, framför allt dokument som härrör från den tiden när Sollerön var en egen kommun, alltså före sammanslagningen med Mora kommun 1 januari 1971.

Efter sammanslagningen fick de tidigare kommunerna Sollerön, Venjan och Våmhus hjälp med att på ett systematiskt sätt organisera sina dokument sen tidigare. Sockenhuset på Sollerön, tidigare kommunalhuset, byggdes 1965. Ännu tidigare förvarades viktiga papper i Solleröns sockenstuga eller hemma hos ansvariga.

När sockenföreningens kontor är öppet har intresserade möjlighet att besöka arkivet i sockenhuset. Handlingar som är sekretessbelagda t.ex. socialtjänstären den förvaras i Moras kommunarkiv.

En blå pärm med arkivförteckning kan vara en bra början på besöket. Här följer en uppräknig och kort presentation av vad man kan hitta i sockenhusets arkiv:

Sollerö kommun (fram till sammanslagningen med Mora kommun 1 januari 1971):

- Alla kommunala handlingar och protokoll för åren 1863–1970
- Byggnadsnämndens protokoll
- Vatten och avlopp med ritningar
- Verifikationer, dvs kommunala in- och utbetalningar
- Röstlängder

Sollerö skoldistrikt: Elevförteckningar och examenscataloger, s.k. dagböcker 1845–1970, Sollerö skolas framtidsvision

Sollerö polisdistrikt

Föreningar och samfälligheter:

- Sollerö åldringsfond
- Nykterhetsrörelsen med »Templet«, IOGT och Logen
- Solleröklubben i Stockholm 1977–1989
- Betesföreningen »Ser sjön«
- Mejeriföreningen
- Hästagarföreningen
- Vikingamuséet
- Bostadsrättesföreningar: Stoltgården, Vikingen
- Sollerö fiskevårdsförening
- Invallningen, dikesprojektet
- Sollerö Jordägare
- Sollerö Gemensamhetsskog
- Sollerö Hemslöjdsförening
- Hembygdsföreningen, protokoll och inventarieförteckning
- Mångbro kvarnförening
- Mångberg-Holens fäbodlag
- Vägsamfälligheter, bysamfälligheter, undantagsförvaltningar (föregångare till samfälligheter).

Sollerömålet, ordsamling och bokpresentation »Färdär från Soldn«, en ordbok på sollerömål.

Sool-Öens samtliga utgåvor från 1972 och framåt.

Sollerö sockenförenings eget arkiv från 1994 med arbetsgrupper,

protokoll, projekt, information från Länsstyrelsen till sockenföreningen m.m.

Soldbladet och Solleröbladet genom tiderna.

Företag:

- Lövnäs sågverk
- Indes Niss budi
- Gesundabergets Linbane AB
- Sollerömacken

Lantmäterihandlingar:

- Storskiftet 1840, kartor och beskrivningar
- Laga skiftet 1946–1979. Kartor, protokoll m.m.
- Bykartor

Foto- och filmsamlingar:

- Fotosamlingar med Bond Johan Andersson, Anders Leijon, Håll Nils Mattsson, Håll Gustav Nilsson (Ryss Gustav) och Johan Öhman. Karl Lärkas fotosamling och även det mesta av Johan Öhmans samling finns i Bygdearkivet i Mora. Där finns också Bråmå Anders Olssons fotosamling.
- Filmen »Älgjakt på Sollerön« framställd av Nordiska Muséet

Ovanstående uppräknade får ses som en dörr på glänt till vad som finns i arkivet. Listan gör inte anspråk på att vara komplett. Det är fin ordning och struktur och ger man sig tid så finns mycket information att hämta, såväl historisk som aktuell. För att få tillgång till arkivet måste kontakt tas med sockenföreningens kontor, som är öppet måndag–fredag. Där jobbar Mikael Eriksson, som i sig är en guldgruva vad gäller information om de arkiverade dokumenten.

Margit Andersson i Kulåra kan också mycket om arkivet och dess innehåll. Hennes specialområden är Sollerömålet, kartor, lantmäterihandlingar och fotosamlingen. I mån av tid hjälper hon gärna till.

Välkomna hälsar Micke och Margit genom Christina Axelsson Thorssin